

ZPRÁVY

+ informace

3/94

ČESKÉ KOMORY AUTORIZOVANÝCH
INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

1.6.1994

Z NAŠEHO POHLEDU:

Spolupráce orgánů státní správy s ČKAIT

Autorizace osob činných ve výstavbě dle zák. 360/92 Sb. má vztah zejména k Stavebnímu zákonu, kde § 46a stanoví, které činnosti mohou vykonávat pouze osoby s autorizací. Praktickým vykonavatelem stavebního zákona jsou stavební úřady, a to jak stavební úřady 1. stupně včetně stavebních úřadů speciálních, které působí v oblasti stavebního řízení a stavebního dohledu, tak i stavební úřady s pravomocí pro územní plánování a s pravomocí odvolací. Zákon o autorizaci stanoví působnost autorizovaných osob podle stupně autorizace. Tento vztah lze vyjádřit následující tabulkou:

OBSAH:

Z našeho pohledu. Spolupráce státních orgánů s ČKAIT.....	1
Předseda ČKAIT informuje ministra Bělehrádka.....	3
Stanovisko KDU-ČSL k profesním komorám a autorizaci.....	3
Rozhodnutí Autorizační rady ČKAIT.....	3
Informace z jednání představenstva ČKAIT.....	4
Upozornění členům ČKAIT.....	4
Výklad k vystavování daňových dokladů a úhradě příspěvků ČKAIT od fyzických a právnických osob.....	4
Rady ve věcech obchodního a stavebního práva.....	5
Nové tepelně technické normy.....	7
ČKAIT je připravena k věcné otevřené spolupráci se státní správou.....	8
Profesní řád Bavorské inženýrské komory.....	8
Diskuse s premiérem Klausem.....	9
Odpověď ODA na dotaz ČKAIT k profesním komorám.....	12
Dopis profesora Škalouda.....	12
Píše nám Chepos Engineering.....	13
Autorizační číslo 5000.....	13
Oznámení	13

Působnost autorizovaných osob (v rozsahu oboru pro který byla autorizace udělena)			
činnost	aut. architekt	aut. inž.	aut. technik
pro územní řízení:			
zpracování ÚP podkladů	ano	ano	—
ÚP dokumentace	ano	—	—
pro stavební řízení:			
zpracování proj. dok.			
(mimo inž. stavby)	ano	ano	dílčí část
inž. stav.	jen s AI	ano	dílčí část
arch. významná	ano	jen s AA	jen s AA
hodnocení vlivu staveb na život. prostředí	dílčí část	dílčí část	—
realizace:			
stavby drobné a jedn.	ano	ano	ano
stavby ostatní	—	ano	ano
autorský a tech. dozor:	ano	ano	ano
zastupování stavebníka při:			
územ. řízení	ano	ano	—
staveb. říz. a kolaudaci	ano	ano	ano
odb. funkce ve stát. správě pro:			
územní řízení	ano	ano	—
staveb. řízení	ano	ano	ano

Uvedený přehled představuje nezbytný stupeň autorizace pro výkon jednotlivých činností, což poskytuje orgánům státní správy určitou záruku kvalifikace, resp. určitý filtr, který umožňuje propustit k příslušnému řízení jen podklady zpracované přiměřeně kvalifikovanou osobou. Přesto zůstává otevřena řada otázek, které bude nutno v praxi ověřovat a výsledné zkušenosti pak vtělit do stavebního zákona a do souvisejících předpisů. Již dnes je patrné, že bude nutno vymezit rozsah "dílčí části projektové dokumentace" dále pak lépe vymezit oblast staveb drobných a jednoduchých. Při autorizaci, která je udělována zpravidla pro jeden obor, tedy pro jednu odbornost, bude zapotřebí lépe vymezit překrývání oborů, a to zejména v činnostech při realizaci staveb. Současné vymezení vychází z Výkonového a honorářového řádu ČSSI, který je stavebním úřadům neznámý. Dále nutno stanovit hranici, kdy bude nutná spolupráce osoby autorizované v jiném oboru. Konečně praxe ukáže, že v celé řadě případů bude nutné projektovou dokumentaci, či některou z dalších činností pro které je nutná autorizace,

nechat prověřit či ověřit jinou autorizovanou osobou. Nezbytnost této nezávislé kontroly bude nutno formou předpisů upravit. Řešení těchto otázek je možné pouze v úzké spolupráci stavebních úřadů s komorami, případně s jednotlivými autorizovanými osobami. Tato činnost by měla být součástí vzájemného vztahu, stejně tak jako výměna informací o autorizovaných osobách, jejich působnosti a též o tom, jak tyto osoby plní odborné a etické zásady autorizací předpokládané.

Současně bude třeba vymezit rozsah působnosti jednotlivých oprávnění. Zdá se, že autorizace by měla být dostatečným dokladem pro osobu jednající se stavebním úřadem.

Další vazba zák. 360/92 Sb. je k živnostenskému zákonu. Zde by měla důsledně platit zásada, že autorizace je splněním zvláštní podmínky pro získání některých živnostenských oprávnění. Rozsah těchto činností je předmětem současných diskuzí nad nově připravovaným živnostenským zákonem a cílem by mělo být maximální skloubení obou zákonných norem. Pak by se spolupráce s

živnostenskými úřady soustředila na informace o získání či odejmutí autorizace a na vymezení některých kvalifikačních předpokladů. Zde by mělo platit, že živnostenské oprávnění samo o sobě je dostačujícím dokladem pro uzavírání hospodářských vztahů. Pouze hrubá vybočení z kvality či profesní etiky by měla být řešena živnostenskými úřady po dohodě s komorami.

ing. Jiří Schandl

PŘEDSEDA ČKAIT INFORMUJE MINISTRA BĚLEHRÁDKA

Vážený pane ministře,

v článku "Podnikatele trénuje S. Bělehrádek" , uveřejněném ve Svobodném slově 15. 3. 1994 jste zřejmě neověřenou informaci, týkající se počtu uchazečů, kteří absolvovali zkoušku u České komory autorizovaných inženýrů a techniků, zobecnil jako doklad pro " zjevnou tendenci komor zneužívat svého monopolního postavení při udělování licencí k výkonu povolání" .

Pro Vaši informaci uvádím že k 25. 2. 1994 zkoušku absolvovalo 5 228 osob. K témuž datu je nevyřízeno 1 550 žádostí, což je 22, 8 %.

Dvacet tři zkušebních komisí, jejichž členy jsou vždy i zástupci státní správy, může vyzkoušet měsíčně cca 800 uchazečů. Zároveň Vám v příloze přikládám termíny březnových autorizačních zkoušek jak v Brně tak v Praze. Zkoušky jsou veřejné. Zároveň je možné, aby se Vámi pověřený pracovník, účastnil kterékoliv další fáze autorizačního procesu.

S názorem na to, že Vaše ministerstvo musí sledovat, aby nedocházelo k monopolním praktikám, plně souhlasím. Proto Vám v případě potřeby předáme další materiály, týkající se činnosti České komory autorizovaných inženýrů a techniků.

Na závěr bych chtěl znovu upozornit na to, že kontrola trhem, nebo dodatečná kontrola soudem, není pro stavební činnost vždy dostatečná. Ověření kvalifikace například pro statickou bezpečnost staveb, je nutné předem. Obdobně je to nutné i u dalších činností (např. provádění výstavby atomové elektrárny). Proto, že státní správa tuto kontrolu prakticky úplně zrušila, rozhodla se velká část odborné veřejnosti, tuto činnost zajišťovat. To byl základ autorizace i vzniku České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

Věřím, že v současném politicky motivovaném odporu proti všem komorám nezaniknou ty články, které jsou pro funkci společnosti nezbytné.

S pozdravem

ing. Václav Mach
předseda

STANOVISKO KDU-ČSL K PROFESNÍM KOMORÁM A AUTORIZACI

USNESENÍ

Celostátního předsednictva KDU-ČSL dne 10. 5. 1994

Křesťanská a demokratická unie – Čs. strana lidová:

1) považuje garance odborné a etické úrovně výkonu povolání v profesích advokát, architekt, auditor, autorizovaný inženýr a technik, notář, lékárník, lékař, stomatolog, daňový poradce, komerční právník, patentový zástupce a veterinář za hlavní úkol příslušných profesních komor a zasadí se o to, aby jim kompetence k jeho plnění nebyla odejmuta.

2) považuje za nezbytné, aby regulace výše uvedených povolání byla založena na vyvážené součinnosti profesní samosprávy a státní správy a aby respektovala vazby rozšířené v zemích EU.

3) bude o vytvoření funkčního modelu regulace vyjmenovaných povolání jednat se zástupci profesních komor.

Za správnost opisu: P. Šulc, tajemník předsednictva.

Otištěno se souhlasem KDU-ČSL.

ROZHODNUTÍ AUTORIZAČNÍ RADY ČKAIT

Autorizační rada ČKAIT na svém 21. zasedání dne 2. 2. 1994 mimo jiné rozhodla:

a) Protože se množí případy, kdy uchazeči o autorizaci nereagují na výzvy k doplnění svých žádostí o chybějící údaje nezbytné k přijetí ke zkouškám jako jsou doklady o vzdělání, o uskutečněné stavební praxi a další, bude žádost na příště po uplynutí 3 měsíců od druhé výzvy bez odezvy anulována a uchazeč vyřazen ze seznamu.

b) Pokud se uchazeč nedostaví k autorizační zkoušce ani po druhém pozvání, bude mu oznámeno, že nevyhověl podmínkám autorizace se všemi důsledky, zejména s možností vykonat zkoušku až po roce od posledního nevyužitého termínu.

AR ČKAIT

INFORMACE Z JEDNÁNÍ PŘEDSTAVENSTVA ČKAIT 3/94 V PRAZE DNE 14. 4. 1994

- Informace ČKAIT pro ČTK
- Stanovení pevných termínů zkoušek
- Kontrola zkušebních komisí
- Revize ekonomických pravidel ČKAIT
- Podrobná analýza odborné i informační činnosti ČKAIT
- Informace o stavu příprav živnostenského zákona
- Pravidla pro používání autorizačního razítka
- postupy při provádění novel živnostenského zákona, Stavebního zákona a zákona 360/92 Sb.
- Informace z jednání:
 - Česká společnost pro stavební právo
 - Penzijní stavební fond
 - Příprava materiálů pro parlament
 - Czech made
 - Autorizace absolventů Vysoké školy lesnické
 - Metodické pokyny AR pro zkušební komise
 - Pojištění autorizovaných osob
 - Aplikace Euro Norm
- Příští jednání Představenstva ČKAIT 16. 6. 1994

Zpráva o stavu jednání:

- zákon o zadávání veřejných zakázek. Proběhlo mezirezortní kolo projednávání, kterého se v legislativní radě vlády zúčastnili zástupci ČKAIT.
- pojištění autorizovaných osob – probíhají jednání s pojišťovnami, garant za ČKAIT Ing. Pavlík Miloslav CSc, jednání nejsou ukončena a podrobnosti budou zveřejněny v příštím vydání Z + i.
- legislativní komise ČSSI, vedená Ing. Pavlem Linhartem má profesionální odborné týmy ustavované podle oborů a specializací při přípravě legislativních úprav. Pro jednotlivé konkrétní úkoly jsou představenstvem nebo předsedou ČKAIT, na základě dohody mezi ČSSI a ČKAIT, jmenování odpovědní zástupci, kteří zastupují komoru při jednání.
- Stav autorizace: k 14. 4. 1994 bylo autorizováno 5 105 osob.
- Živnostenský zákon: byly předběžně definovány vázané činnosti týkající se výstavby v následujícím členění:
 - Projektová činnost ve výstavbě. Projektovou činností ve výstavbě se rozumí zpracování dokumentace, předkládané k veřejnoprávnímu projednání.
 - Provádění staveb včetně jejich změn. Rozsah oprávnění je určen autorizací a nebude specifikován v živnostenském listu.
 - Volnými živnostmi (bez autorizace) budou:
 - Provádění drobných a jednoduchých staveb a subdodávek.
 - "Ostatní projektové práce".
- Tato informace je nezávazná a slouží pouze pro všeobecnou informaci. Úplnou novelu Živnostenského zákona je

možno očekávat v termínu 10/94 až 1/95. ČKAIT upozornila na nutnost upřesnění významu termínů "projektová činnost", "projektová práce", "výroba", "montáž" a další.

- Pravidla pro používání autorizačního razítka. Byla schválena paragrafová verze s drobnými úpravami ve formulaci. Pravidla jsou vydána ve Věstníku č. 3/94.

UPOZORNĚNÍ ČLENŮM ČKAIT

– Dle zákona ČNR č. 360/92 Sb. § 14 odst. 2 je povinností každé autorizované osoby oznámit Komoře způsob výkonu činnosti. Proto žádám všechny AO, aby tak učinily co nejdříve na adresu ČKAIT, Legerova 52, 120 00 PRAHA 2.

– V září 1994 budou probíhat na ČKAIT Praha konzultační dny k "Výkonovému a honorářovému řádu".

Bližší informace v září na tel. 02/24913397.

Současně s Věstníkem č. 3/94 a Z + i 3/94 posíláme členům zdarma "Přehled právních předpisů pro výstavbu a stavitelství" edice Právo 8/93, autor JUDr. Ing. Jiří Tillmann.

Na základě dohody mezi ČKAIT a ČSSI mohou členové ČKAIT užívat knihovnu zahraniční literatury ČVUT – adresa:

Knihovna zahraniční literatury

Fakulta stavební ČVUT,

paní Marie Kyselová–B 271

Thákurova 7,

Praha 6

telefon: 3324464

Orientační půjčovní hodiny: Po–Čt 8–15. 30 hod.

Pá 8–13. 00 hod.

Návštěvu je třeba předem telefonicky dohodnout.

Při půjčení nutno prokázat členství v ČSSI nebo ČKAIT (průkaz ap.).

Ing. Lenka Zimová
ředitel kanceláře ČKAIT Praha

VÝKLAD K VYSTAVOVÁNÍ DAŇOVÝCH DOKLADŮ A ÚHRADĚ PŘÍSPĚVKŮ ČKAIT OD FYZICKÝCH A PRÁVNICKÝCH OSOB.

V souladu s §1 a §2 Zákona č. 360/92 ČNR o výkonu povolání autorizovaných architektů a výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě je autorizace výlučně záležitostí fyzických osob – jednotlivců autorizovaných inženýrů a techniků. Z tohoto důvodu jediným adresátem všech vystavovaných daňových dokladů, faktur ev. potvrzení o úhradě členského příspěvku, autorizačního poplatku či zápisného může být pouze autorizovaná osoba. V žádném případě

nemohou být vystavovány daňové či jiné doklady na jméno právnických osob, které autorizované osoby zaměstnávají, neboť s nimi nemůže být ČKAIT v žádném občanskoprávním vztahu.

Vyskytují se v současné době případy, kdy úhradu i za několik autorizovaných osob provádí jejich zaměstnavatel. Tuto platbu komora přijme a zúčtuje jako úhradu od konkrétních osob, pokud z povahy platby je patrné, že které autorizované osoby bylo uhrazeno, ale doklady vystaví pouze autorizovaným osobám.

Pokud není tato identifikace dostatečně jasná, je nutno příslušné finanční prostředky vrátit a vyžádat úhradu od konkrétních osob. Pokud se vyskytnou plně neidentifikovatelné prostředky (bez konkrétních údajů plátce), budou tyto uloženy na zvláštní účet neidentifikovatelných plateb a vedeny takto do vyjasnění.

Ve věci uplatnění nákladů z hlediska fyzických a právnických osob je současný stav následující:

–autorizace je dle § 24a Stavebního zákona podmínkou k výkonu některých činností v investiční výstavbě. Členství v Komoře je dle stávající díkce zákonných předpisů povinná. Z tohoto důvodu je nepochybně pro fyzické osoby samostatně výdělečně činné nákladem nutným na udržení a zajištění příjmu dle § 7 Zákona č. 586/92 Sb. o daních z příjmu.

–obdobně i u právnických osob jsou tyto činnosti nezbytně nutné pro udržení a zajištění příjmu dle § 23 Zák. č. 586/92 Sb. Jejich uplatnění je však možné pouze zprostředkovaně, nikoliv na základě přímé fakturace, ev. daňového dokladu od ČKAIT. Pokud se jedná o odpovědného zástupce na základě smluvního vztahu, je nutno tento náklad řešit formou přefakturace při dodržení všech dalších platných předpisů (pozor na výkon této činnosti pro více právnických osob). U zaměstnanců se jedná o výdaje, které nejsou taxativně vyjmenovány v § 24 Zákona o daních z příjmů, ale které souvisí nepochybně s otázkou kvalifikace a vzdělávání pracovníků. Způsob náhrady těchto nákladů si dohodne právnická osoba s konkrétní fyzickou osobou, dle místních podmínek.

–u daně z přidané hodnoty může odpočet DPH u plateb ČKAIT uplatnit ve vlastním účetnictví pouze autorizovaná osoba, která je osobou samostatně výdělečně činnou a je plátcem DPH. Fyzická osoba, pokud není plátcem DPH však, v žádném případě DPH nemůže přefakturovat v odpočitatelné formě další fyzické nebo právnické osobě.

–v žádném případě také nelze vystavit daňový doklad pro odpočet DPH právnickým osobám za platby provedené za jejich zaměstnance jak vyplývá z výše uvedeného výkladu.

Protože četnost případů, kdy dojde k odpočtu DPH u konkrétní fyzické osoby je nízká, bylo rozhodnuto, že daňové doklady budou vydávány pouze konkrétní osobě na zvláštní evidovanou žádost, aby nemohlo dojít k jejímu zneužití.

Ing. Vladimír Blažek, CSc
ekonomický mandatář ČKAIT

RADY VE VĚCECH OBCHODNÍHO A STAVEBNÍHO PRÁVA.

Z dotazů našich čtenářů byl vybrán často se vyskytující případ nedodržení smluvních podmínek.

Dotaz:

V souladu se smlouvou o dílo, uzavřenou již za platnosti obchodního zákoníku, jsme řádně ukončili předmět díla–stavbu v požadovaném termínu. Objednatel v současné době odmítá stavbu převzít (resp. na opakovanou výzvu k přejímce nereagoval) a odmítá zaplatit cenu dohodnutou ve smlouvě.

Jak máme postupovat dál, aby objednatel splnil své povinnosti?

Jak se máme do budoucna vyvarovat podobných situací?

Odpověď:

Výše popsaná situace je v současné době častým jevem, zpravidla podmíněným ekonomickou situací objednatel. Objednatel v průběhu realizací zjistí, že buď zhotovené dílo již nepotřebuje, nebo se změnila jeho podnikatelské záměry (zejména u projektů), nebo, že nemá na smlouvenou zakázku dostatečné množství finančních prostředků. Méně časté jsou případy "vynucených úvěrů", tedy záměrně neplacení dohodnuté ceny objednatel, ač na svém kontě má dostatek finančních prostředků. Do doby vynuceného zaplacení je vlastně zhotovitelem úvěrován.

Předložený dotaz je rozčleněn do dvou základních otázek, v nichž je již částečně naznačena odpověď. Skutečně nejvhodnějším řešením je prevence podobných případů, která se však musí projevit již při uzavírání obchodních smluv. Nejprve se budeme zabývat odpovědí na první otázku, posléze přistoupíme k možným formám prevence.

Dle § 548 obchodního zákoníku je objednatel povinen zaplatit zhotoviteli cenu v době sjednané ve smlouvě. Tato doba může být stranami sjednána ve vazbě na různé právní skutečnosti. Vhodné je například odvíjet povinnost objednatel zaplatit od okamžiku oznámení zhotovitele o dokončení díla.

Pokud ze smlouvy nebo tohoto zákona nevyplývá něco jiného, vzniká nárok na cenu provedením díla. Zhotovitel však splní svou povinnost provést dílo až jeho řádným ukončením a předáním předmětu díla objednateli v dohodnutém místě (zpravidla u projektů) nebo v místě, v němž se mělo dílo podle smlouvy provádět (§554 obch. z.). První podmínkou splnění povinnosti zhotovitele provést dílo(a zároveň vzniku nároku na zaplacení ceny) je tedy řádné ukončení díla, druhou pak předání objednateli. Obě podmínky musí být splněny kumulativně. Nestačí proto pouze předat dílo, které by

nebylo řádně dokončeno (s vadami nebo nedodělkami), rovněž tak nestačí dílo pouze dokončit a předat.

V předloženém dotazu brání objednatel předání díla (vycházíme z toho, že dílo bylo řádně dokončeno—důkaz o tom je možno zajistit znaleckým posudkem znalce z příslušného oboru), a tím i možnosti požadovat zaplacení ceny na základě smlouvy (nárok vyplývá z platné smlouvy). Objednateli nezbyvá jiná možnost, než žalobou se u soudu domáhat splnění této povinnosti. Převzetí zhotoveného díla je nejenom právo objednatele, ale zároveň i jeho povinnost. Teprve po vynuceném převzetí je možno požadovat zaplacení dohodnuté ceny. Oba nároky je však možno sloučit v petitu (návrhu) jedné žaloby. Uvedený postup je možný u všech druhů děl.

Pokud je dílo zhotovováno na pozemku objednatele nebo pozemku, který objednatel opatřil (zejména u staveb), je možno požadovat soudní cestou přímo bezdůvodné obohacení (majetkový prospěch) objednatelem získané, nezaplatí-li objednatel včas dohodnutou cenu. Nebude-li ve smlouvě ujednáno něco jiného, je dle §542 odst. 1 obchodního zákoníku vlastníkem zhotovované věci objednatel, a to od počátku zhotovování díla. Jeho majetek v průběhu realizace tedy postupně narůstá, jak narůstá dílo. V tomto případě by však objednatelem zaplacená hodnota mohla být nižší, než dohodnutá cena, neboť by nebylo možno realizovat v plném rozsahu ziskovou část ceny. Pokud by však byla cena ve smlouvě podhodnocena, získal by zhotovitel naopak více.

V obou naznačených případech jde však o dlouhodobou záležitost, neboť soudní řízení jsou v těchto otázkách náročná jak na úkony soudu, tak zejména na úkony sporných stran (taková řízení i ve vyspělých demokraciích států, pokud se k nim vůbec podnikatelé uchýlí, trvají několik měsíců nebo i—v závislosti na složitostech—několik let).

Z uvedeného hlediska je proto vhodnější takovým sporům předejít. Tato skutečnost je zřejmá již tazateli, proto položil druhou otázku, z jejíž odpovědi by rád vycházel v budoucnosti. Jako nejvhodnější způsob se jeví dohodnout s objednatelem poskytování záloh na prováděné dílo.

Nezávazná úprava smlouvy o dílo v obchodním zákoníku vychází z toho, že náklady realizace díla nese zhotovitel. Dle § 537 odst. 1 tohoto zákona je zhotovitel povinen provést dílo na svůj náklad.

Tato úprava vychází z předpokladu, že většina děl představuje menší objem potřebných finančních prostředků, ať se jedná o movitá díla, stavební práce subdodavatelského charakteru nebo menší rekonstrukce nebo opravy stávajících objektů. Pro případy rozsáhlých staveb (nebo i rekonstrukcí), jichž je rozhodně menší množství, není zákonem nabízené řešení vhodné. Ponese-li zhotovitel celé náklady realizace stavby až do doby, kdy mu vznikne právo na zaplacení ceny (§548 odst. obch. z.), znamená to, že investora (objednatele) úvěruje.

Jak jsme již uvedli, jedná se o nezávaznou úpravu. Platí pouze tehdy, pokud si smluvní strany nedohodnou něco jiného.

Zpravidla bude mezi stranami dohodnut určitý klíč, podle kterého se bude objednatel finančně podílet na vzrůstajících nákladech prováděného díla. Obchodní zákoník takovouto dohodu předpokládá v ustanovení §546 odst. 2., podle kterého sjednané a poskytnuté zálohy nemají vliv na cenu díla v případě jeho omezení nebo jiné změny v průběhu realizace nebo při odstoupení zhotovitele od smlouvy pro prodlení objednatele.

Poskytování záloh neznamená jen rozdělení nákladů zhotovovaného díla mezi obě smluvní strany. Smluvní ujednání o zálohách bude mít z pohledu zhotovitele též charakter zajištění závazku objednatele zaplatit sjednanou cenu. Neposkytnutí zálohy ve sjednaném termínu může být považováno za podstatné nebo nepodstatné porušení smlouvy, které za podmínek ustanovení §345 nebo §346 umožní v obou případech zhotoviteli od smlouvy o dílo odstoupit. Takovýto úkon zhotovitele bude pro objednatele vždy nepřijemný a může znamenat i značné ztráty objednatele v obchodní činnosti, pro kterou bylo dílo realizováno. Z tohoto pohledu je sjednání záloh výhodné pro zhotovitele i u děl menšího rozsahu.

Dohoda o zálohách odpovídá, zejména u staveb, rekonstrukcí a oprav věcí, konstrukci vlastnického práva obsažené v obchodním zákoníku (§542). Tak jak narůstá věc (např. stavba nebo opravovaný stroj), která je ve vlastnictví objednatele, poskytuje zhotoviteli příslušnou finanční protihodnotu. Způsob zálohování, zejména staveb a technologických děl, není stavební obcí neznámý. Podobnou konstrukci využívala dnes již zrušená vyhláška č. 37/1983 Sb. , o fakturování a placení dodávek pro investiční výstavbu a dodávek geologických prací.

Další možností preventivní ochrany zhotovitele před nezaplacením dohodnuté ceny je využití některého ze zajišťovacích závazků, obsažených v úpravě obchodního a občanského zákoníku. Protože jde však o oblast rozsáhlou, zmíníme se pouze stručně o jednotlivých institutech zajištění práv. Podrobnější výklad poskytneme v některém z pozdějších článků.

Mezi nejčastěji používané zajišťovací instituty patří:

Zástavní právo

Pohledávku za dlužníkem lze zajistit zástavní smlouvou (§552 občanského zákoníku). Tuto smlouvu uzavírá věřitel pohledávky (zároveň zástavní věřitel) na straně jedné a dlužník nebo třetí osoba na straně druhé. Rozlišujeme proto obligačního dlužníka a zástavního dlužníka (zástavce). Obligační dlužník je ten, za němž má věřitel pohledávku (zajištěnou zástavním právem). Zástavní dlužník je vlastníkem zástavy. Obligační dlužník a zástavní dlužník může být jedna osoba. Jedná-li se o

odlišné osoby není povinností zástavního dlužníka splnit dluh věřitele, ale pouze strpět uspokojení věřitelovy pohledávky ze zástavy. Podmínkou platnosti smlouvy je její písemná forma.

Zajištění pohledávky zástavou věci nebo práva je upraveno v části druhé o. z. o věcných právech v §§151a–151m.

Je-li sjednáno zástavní právo, plní zajišťovací funkci dvojím způsobem. Samo o sobě hrozbou ztráty zástavy donucuje dlužníka splnit dluh. Zde mluvíme o funkci zajišťovací. Vedle toho, v případě nesplnění dluhu, plní funkci uhrazovací. Zástava tvoří náhradní zdroj pro uspokojení pohledávek věřitele. Nejvhodnější je volit jako zástavu hodnoty snadno zpeněžitelné (např. akcie).

Smluvní pokuta

Smluvní pokuta nám nahrazuje penále, které bylo upraveno v předchozí právní úpravě–hospodářského zákoníku. Nejpodstatnější rozdíl spočívá v tom, že nárok na penále vyplývá přímo z právního předpisu, kdežto smluvní pokutu, jak vyplývá již z názvu, zaplatí povinná strana jen tehdy, když se strany na tom dohodly ve smlouvě. Předpokladem vzniku nároku je v obou případech porušení určité smluvní povinnosti.

Ručení

Vzhledem k tomu, že úprava ručení je v obchodním zákoníku komplexní, použijí se pro ručitelský závazek v obchodní oblasti ustanovení tohoto zákoníku. Oproti občanskému zákoníku, kde ručení vzniká smlouvou mezi věřitelem a ručitelem (závazek ručitele musí být písemný, souhlas věřitele s ručením může být učiněn i v jiné formě) postačí dle obchodněprávní úpravy písemné prohlášení ručitele věřiteli, že uspokojí jeho pohledávku, nesplní-li dlužník závazek (již existující či budoucí).

Bankovní záruka

Praktickým prostředkem zjištění závazků je bankovní záruka upravená v §§313 až 322 obch. zákoníku.

Bankovní záruka vzniká písemným prohlášením banky v záruční listině, že uspokojí věřitele do výše určité peněžní částky podle obsahu záruční listiny, jestliže určitá třetí osoba (dlužník) nesplní určitý závazek nebo budou splněny jiné podmínky stanovené v záruční listině. Bankovní záruka je vlastně zvláštním druhem ručení lišícím se od prostého ručení zejména tím, že ručitelem musí být vždy jen banka (tedy kvalifikovaný ručitel) a že zákon dává širší prostor úpravě ručitelského vztahu v záruční listině (prosazuje se zde větší dispozitivita regulace zajišťovacího závazku).

Uznání závazku

K zajišťovacím prostředkům lze přiřadit i uznání závazku (§323 obch. zákoníku). K platnosti uznání je vyžadována jeho písemná forma. Důsledkem uznání je domněnka, že v době uznání závazek trval a to i přesto, že byl již promlčen. Za uznání nepromlčeného závazku se považuje i placení úroků a splnění části závazku, pokud z okolností těchto úkonů vyplývá, že dlužník zbytek závazku uznává.

Právo zadržovací

Jedná se o zajišťovací závazek upravený pouze v občanském zákoníku (§§151s–151v), použitelný však i v obchodněprávních vztazích. Obsahem zadržovacího práva je oprávnění osoby, která je povinna vydat movitou věc (např. automobil po opravě), zadržet ji, aby zajistila svou splatnou (dosud splatná tato pohledávka nemusí být jen v případě prohlášení konkursu na majetek dlužníka) peněžitou pohledávku vůči tomu, jemuž je jinak povinna věc vydat.

Vedle uvedených způsobů je možno zajistit závazek postoupením pohledávky (§§524 a násl., §554 o. z.), převodem práva (§553 o. z.), složením jistoty (§555 o. z.), složením do úschovy a případně i dohodou o srážkách ze mzdy a jiných příjmů.

JUDr. Ivan Kobliha

NOVÉ TEPELNĚ TECHNICKÉ NORMY

V květnu 1994 nabyly účinnost revidované České normy.

ČSN 06 0210 Výpočet tepelných ztrát budov při ústředním vytápění.

ČSN 73 0540–1. Tepelná ochrana budov. Část 1: Termíny, definice a veličiny pro navrhování a ověřování.

ČSN 73 0540–2. Tepelná ochrana budov. Část 2: Funkční požadavky.

ČSN 73 0540–3. Tepelná ochrana budov. Část 3: Výpočtové hodnoty veličin při navrhování a ověřování.

ČSN 73 0540–4. Tepelná ochrana budov. Část 4: Výpočtové metody pro navrhování a ověřování.

Uvedené normy vycházejí z předchozích znění norem a novým způsobem definují požadavky na tepelně technické vlastnosti stavebních konstrukcí a budov. U norem ČSN 06 0210 a soustavy ČSN 73 0540 byla odstraněna duplicita uváděných tepelně technických vlastností stavebních konstrukcí a zajištěny potřebné návaznosti.

ČSN 06 0210 je určena pro stanovení tepelných ztrát jednotlivých prostorů budov při ústředním vytápění, příkonů otopných těles a tepelného zdroje.

Soustava ČSN 73 0540 tvoří ucelený soubor pro tepelně technické posouzení a hodnocení stavebních konstrukcí a budov bytových, občanských, průmyslových a zemědělských. Rovněž obsahuje i pokyny pro navrhování stavebních konstrukcí a budov z tohoto hlediska.

Je zřejmé, že každá nová věc, i uvedené ČSN si vyžádají určitý čas pro pochopení a správnou aplikaci. Existence norem tohoto druhu je nezbytná pro technicky správné řešení konstrukcí a budov, pro diagnostiku stavu stavebního díla a jeho částí a pro stanovení správného způsobu případné sanace.

Ing. Martin Zálešák, CSc.
Autorizovaný inženýr v oboru TPS
člen ČKAIT oblasti Zlín
Předseda technické normalizační komise č. 43
stavební a tepelná technika

ČKAIT JE PŘIPRAVENA K VĚCNÉ A OTEVŘENÉ SPOLUPRÁCI SE STÁTNÍ SPRÁVOU, S ORGÁNY PŘÍSLUŠNÝMI PRO ČINNOSTI VE VÝSTAVBĚ:

orgány obcí, okresními úřady, živnostenskými úřady, orgány ministerstva životního prostředí a ministerstva hospodářství.

Pro posouzení možností spolupráce bude zpracována přehledná informace o ČKAIT s obsahem:

- Organizační struktura ČKAIT
- Volené orgány ČKAIT a jejich působnost
- Autorizační rada ČKAIT a zkušební komise
- Obory a specializace
- Vybrané činnosti ve výstavbě
- Používání autorizačního razítka
- Možnosti spolupráce s ČKAIT
- Možnosti spolupráce s autorizovanými osobami

Redakce Z + i

PROFESNÍ ŘÁD BAVORSKÉ INŽENÝRSKÉ KOMORY-STAVBA

Jak již bylo zveřejněno ve Zpravodaji pražské pobočky Českého svazu stavebních inženýrů i v jiných odborných časopisech, navázaly ČSSI a ČKAIT pracovní kontakty s vedením Bavorské inženýrské komory-Stavba, byly specifikovány možnosti vzájemné spolupráce,

výměny informací, uzavření dohody o spolupráci atd. Pod přímou patronací presidenta BayIK-Bau Prof. ing. Karla Klinga, člena bavorského zemského sněmu, byla dohodnuta celá řada vzájemně prospěšných aktivit, mezi něž patří např. i výměna organizačních a dalších materiálů z činnosti obou organizací. ČSSI obdržel m. j. zákon bavorského zemského sněmu o zřízení komory, její statut, projev prezidenta BayIK-Bau Prof. Ing. Klinga při projednávání zákona o komoře, organizační strukturu orgánů komory a její prozatímní profesní řád. K tomuto profesnímu řádu jako jednomu ze závazných materiálů pro členy komory je třeba stručného komentáře tak, abychom měli možnost posoudit principy jednání, chování a povinností našich bavorských kolegů s ohledem na obdobné předpisy v naší republice. Domnívám se, že není nutné v tomto článku uvádět doslovný překlad, ale zaměřit se na některá základní pravidla.

Ve zmíněném profesním řádu, který je mimo chodem velmi stručný, je několik kapitol. V první z nich se hovoří o jednání a chování členů komory na veřejnosti a při výkonu povolání. Člen bavorské inženýrské komory je zavázán svoje chování přizpůsobit vážnosti a důvěře, které se jeho profese těší na veřejnosti a nesmí učinit nic, co by zavadalo příčinu k poškození jejího postavení. Je povinen získané vědecké a praktické poznatky použít ve prospěch výsoce odborných, racionálních a hospodárných postupů všude tam, kde je to odborně nutné a zdůvodněné. Při výkonu profese musí dbát současně dosaženého stavu techniky a řešení zadaných úkolů věnovat veškeré své schopnosti a zkušenosti. Je stanoveno, že profesní úkoly musí dále plnit dle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Za jednání nedůstojné profesi je považováno vědomé porušení autorských práv. Svým úředním razítkem pak může potvrdit pouze takové podklady, výkresy a materiály, které byly vypracovány jím samotným, pod jeho vedením nebo na jeho odpovědnost.

Jednání a chování členů komory mezi sebou a vůči spolupracovníkům je řešeno v další kapitole profesního řádu. Je zde zakotvena povinnost chovat se kolegiálně, vůči podřízeným pracovníkům plnit sociální povinnosti a podporovat jejich profesionální rozvoj. Člen komory nesmí přímo ani nepřímo poškodit kolegu. Při posuzování děl, prací a výkonů svých kolegů je povinen zachovávat objektivitu a oceňovat duševní majetek druhých. Nesmí ovlivnit obchodní vztah mezi jiným inženýrem a jeho zákazníkem (objednatelem) tím, že ve vlastním obchodním zájmu zahájí činnost ve stejné záležitosti.

Poslední kapitola profesního řádu bavorské inženýrské komory hovoří o materiálních výhodách výkonu profese a o soutěžení. Je zde stanoveno, že pokud člen komory vykonává inženýrské práce a výkony ve svobodném povolání, účtuje je dle platného výkonového a honorářového řádu (Honorarordnung) a ostatních zákonů ustanovení. Jako nepřijatelné je definováno požadování, přijímání nebo poskytování neodůvodněných podpor. Člen komory, který se účastní soutěže, spolu-

působí jako rozhodčí nebo zkoušející, je povinnen se podrobit ustanovením platného soutěžního řádu.

Tolik velmi stručně k některým ustanovením profesního řádu bavorské inženýrské komory, který jsme od bavorských kolegů obdrželi a nechali přeložit. S ohledem na stručnost zmíněného řádu je třeba doplnit, že v Bavorsku, stejně jako v celé SRN je dlouhodobě pracováno, doplňováno a novelizováno na podmínky Evropských společenství celý systém zákonů, předpisů a ustanovení, týkajících se jak stavebních obecně, tak výkonu povolání (zákon o komoře, v současnosti novelizovaný stavební zákon, závazný honorářový řád, soutěžní řád atp), takže vlastní profesní řád komory si můžeme dovolit být stručný a mít příslušné odkazy na s německou důkladností propracované ostatní závazné normy. Doufejme, že se do stavu obdobného dostaneme v České republice co nejdříve.

Praha, duben 1994

Ing. Vladimír Sklenář CSc.

ZNOVU O ČLENSTVÍ V PROFESNÍCH KOMORÁCH.

Václav KLAUS
předseda vlády ČR

Polistopadové období přineslo pro nás – pro občany této země – obrovskou výhodu v uvolnění možnosti dobrovolného sdružování na základě našich vlastních zájmů. Díky tomu skočila éra povinného sdružování (jeho neklasičtější případem jistě byla účast každého z nás v revolučním odborovém hnutí) a nastala éra sdružování nepovinného. Skončila také éra režimového vměšování do zájmových organizací občanů tisíci absurdními zákazy a příkazy a nastala éra zcela autonomního fungování těchto organizací. Až sem je všechno v pořádku.

Problém však nastává v okamžiku, kdy si některé z takto dobrovolně a nikým neomezovaně vzniklých organizací osobují určitá práva, kterými jsou omezována práva občanů jiných, kdy začínají přerůstat ve stavovské organizace, které ač jsou samozřejmě organizacemi navýsost zájmovými, a tudíž parciálními – chtějí nám občanům říkat, co je "obecně" správné a co proto má být "ve veřejném zájmu".

První střet tohoto typu jsme nedávno svedli s hospodářskými komorami o tom, zda v nich má být členství povinné nebo nepovinné. Liberální ekonom a politik musí samozřejmě hájit dobrovolnost členství, tedy členství nepovinné, protože povinné členství znamená přinucení všech hospodářských subjektů vstoupit do této instituce, platit nezanedbatelné členské příspěvky a podrobovat se i jiným povinnostem. Minulá česká vláda – na základě

mylné představy, že hospodářská komora bude dělat něco "za" vládu, resp. místo ní – podala parlamentu návrh zákona s členstvím povinným a dnešní česká vláda musela vynaložit nemalé úsilí na to, aby dosáhla změny zákona na členství nepovinné.

Jedná se sice o věci velmi přízemní a v tomto smyslu velmi pragmatické, ale současně jsem přesvědčen o tom, že jde i v tomto případě o základní otázky samotné podstaty polistopadové společnosti. Mám strach, že dochází k znejištění toho, co chceme, kam jdeme a jak tam chceme dojít. Já tomu rozumím tak, že směřujeme ke společnosti svobodných občanů, kteří nemají být státem dirigováni, omezováni, peskováni, že proto chceme pro svobodu jednotlivce vytvořit maximum prostoru a že chceme jasně vymezit to, jak smí stát – jako obhájce a zastánce "věcí veřejných". – vystupovat vůči jednotlivým občanům.

Vytváření profesních komor (a máme jich dnes téměř dvacet) je však něco trochu jiného. Pokud by šlo jen o dobrovolnou zájmovou organizaci, bylo by všechno v naprostém pořádku. Jakmile jde o komoru s povinným členstvím a navíc o pokus těchto komor určovat, kdo na základě členství v komoře smí či nesmí pracovat v té či oné profesi, pak už stojí otázka zcela jinde. Pak už se může stát, že si jedna skupina občanů určí pravidla, kdo se k ní přidat smí a kdo ne, za jakých podmínek to může udělat a zda smí nebo nesmí dělat to či ono. Stát, jako zástupce všech občanů, je nahrazen komorou, zástupcem velmi úzkého kroužku občanů, a ta určuje, co je ve "veřejném zájmu". To je pro mne naprosto nepřijatelné. Já si přeji, aby daňové poradce zkoušel (a vydával jim osvědčení) ministr financí, a ne komora daňových poradců, aby lékárník mohl provozovat lékárnu na základě povolení státu, a ne na základě povolení České lékárnické komory (za nemalý poplatek) aby totéž platilo pro notáře, psychiatry, advokáty a všechny další podobné profese, které – ne náhodou – napadlo sdružit se do stavovské komory.

Nikdo z nás nemůže jistě mít vůbec nic proti profesnímu sdružování, ale liberálně uvažující člověk musí protestovat proti tomu, aby na této instituci závisel vstup do profese a formulace základních minimálních (příliš vysokých, nebo příliš nízkých?) profesních standardů. Volný vstup na trh je pro nás zárukou konkurence, a tudíž jedním z pilířů tržního hospodářství. Bariéry vstupu na trh nejsou téměř nikdy v zájmu spotřebitele a na jeho ochranu, ale v drtivé většině případů jsou v zájmu a na ochranu výrobců, jsou namířeny proti nově přicházejícím konkurentům. Díky tomu jsou tedy koneckonců proti zájmům spotřebitelů.

Není vůbec náhoda, že jeden z největších ekonomů tohoto půlstoletí, nositel Nobelovy ceny za ekonomii George Stigler ve svém známém eseji z roku 1981 "Ekonomové a problém monopolu" připomíná, že už před více než dvěma stoletími Adam Smith kladl důraz na to, že nejnebezpečnějším monopoem je ten, který vzniká tím, že stát někomu udělí monopolní výsady. Už po Smithe

v roce napsánf Wealth of Nations, tedy v roce 1776, byl největším nebezpečím ohrožení kvality trhu vznik profesních komor (na více méně cechovním základě), které omezovaly konkurenci a tím i znevýhodňovaly spotřebitele na úkor výrobce.

Dejme si velký pozor, abychom svými zákony opět státem a "ve veřejném zájmu" nevytvořili pro někoho monopolní výsadu, která by vlastně byla výsadou proti nám samotným. A nenechme si namlouvat, že profesní komory zvyšují kvalitu účastníků trhu. To musí dělat "ve veřejném zájmu" stát jako představitel zájmu celku proti partikularismům všeho druhu.

LN 14.3.1994

Znovu o členství ...
(LN 14.3.1994)

Pan premiér musí vědět, že profesní komory nevznikly z vypočítavosti úzké skupiny zájemců, ale např. ze zákona o výkonu povolání autorizovaných architektů, inženýrů a techniků č. 360/1992 Sb.

Autorizační řád vstoupil v platnost až po schválení ministrem životního prostředí. Státní aparát zde tedy dohlíží nad regulérností postupu. Žadatel o autorizaci, kterému ji komora odmítla udělit, má právo domáhat se nápravy u obecného soudu.

Za vědomě zavádějící pokládám rovnítko, které ministerský předseda klade mezi zájmovou organizací, profesní komorou a dokonce ROH. Takové argumenty by platily, kdyby například organizace zahrádkářů celostátně určovala, kdo si smí na vlastní zahrádce pěstovat kopretiny. V případě profesních komor však jde především o to, zda posouzení způsobilosti k výkonu povolání u činností, které mohou zásadně ohrozit životní prostředí, zdraví, životy či majetek občanů, bude rozhodovat trh, státní úředník, nebo komise komory tvořená odborníky z praxe.

Pan premiér prosazuje, aby způsobilost posuzoval úředník, který hájí zájmy celku proti partikularismu všeho druhu. Tento model jsme zde již měli. V oblasti stavebnictví byly zavedeny zkoušky zvláštní způsobilosti. A výsledek? Inflace vydaných oprávnění, podprůměrné požadavky na znalosti, neboť bylo v zájmu resortů, aby jejich pracovníci prošli. Připomínám, že tato praxe pokračovala na MŽP ještě v dubnu 1992, tedy v době, kdy již byl zákon č. 360/1992 projednáván ČNR. Zkoušky se týkaly pouze znalostí právních předpisů, v r.1992 z větší části již překonaných nebo dožívajících. Ministerští úředníci však do poslední chvíle zkoušeli a průkazy vydávali.

Je pozoruhodné, jak se vše projevilo v oblasti tak citlivé, jako je bezpečnost staveb. Od září 1991 do května 1993 v Praze prudce stoupl počet případů, kterými se musel zabývat městský statik. Plných 40 % havárií jde na vrub přímé odpovědnosti lidí, kteří byli uznáni podle tehdejších kritérií za stavební odborníky.

Pokles společenské prestiže vysoce kvalifikovaných odborníků a celostátní tolerování šlendriánu se nezmenší

automaticky se změnou politických poměrů. Právě v přechodném období jde o to, aby škody byly co nejmenší.

A právě zde profesní komory mohou sehrát rozhodující úlohu, pokud jim budou ponechány potřebné pravomoci. K těm nyní patří na prvním místě posuzování způsobilosti pro výkon profese. Při něm je komora ve vlastním zájmu neúplatná a lze očekávat, že se nároky budou zvyšovat. Komora navíc vyžaduje od svých členů, aby dodržovali řády komory, které hájí i zájmy klientů – občanů, organizací či státní správy. Klienti mají právo hledat u komory ochranu a komora povinnost uplatnit při porušení povinností člena disciplinární opatření, až po odejmutí autorizace.

Z dopisu Ing. Jiřího Fialy, Praha
LN 14.4.1994

Dopis Lidovým novinám
Kdo a co má chránit.

Pan premiér píše, že je pro něho naprosto nepřijatelné, že "stát, jako zástupce všech občanů, je nahrazen komorou, zástupcem velmi úzkého kroužku občanů, a ta určuje, co je ve veřejném zájmu". Zákon ČNR č.360/1992 Sb., který byl v konečné fázi vypracován na tehdejší ministerstvu stavebnictví a v ČNR iniciován poslanci, zřídil Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT) a Českou komorou architektů (ČKA).

Autorizaci podle zákona č.360/1991 Sb. musí mít osoba, která podle stavebního zákona (zákon č.50/1976 Sb., ve znění novel č.103/1990 Sb. a č.262/1992 Sb.) vykonává vybrané činnosti ve výstavbě. V praxi se jedná o projektanty a realizátory staveb, kteří jsou ve stavebním povolení stavby stavebním úřadem zapsáni jako osoby osobně odpovědné za stavební dílo.

Od počátku roku 1993 získalo autorizaci od ČKAIT přes 5000 inženýrů a techniků. Přibližně 10 % uchazečů nesplnilo zákonem předepsané podmínky, z nich pouze osm se odvolalo k autorizační radě.

Z iniciativy skupiny poslanců byla v květnu 1993 předložena v parlamentu novela zákona č.360/1992 Sb., která prodlužovala termín, do kterého musí osoby vykonávající vybrané činnosti ve výstavbě získat autorizaci z června 1993 do konce r.1994.

Vláda dne 19.5.1993 za předsednictví doc.ing.Václava Klause s návrhem novely zákona nesohlasila a pověřila premiéra, aby tlumočil názor vlády předsedovi parlamentu.

Ve zdůvodnění vlády se mj. píše: "... novela představuje neodůvodněné prodloužení lhůty, v níž mohou osoby bez státní autorizace vykonávat vybrané činnosti ... a stav právní nejistoty na straně objednavatelů, zda jde o osobu kvalifikovanou k výkonu dané činnosti. ..." S udělením autorizace a zapsáním do seznamu vedeného příslušnou Komorou spojuje zákon závažné právní důsledky (odpovědnost těchto osob, povinné pojištění, jimi podepsané dokumenty jsou veřejnými listinami, vztahuje

se na ně působnost příslušné Komory apod.). S ohledem na charakter vykonané činnosti, tj. projektové a realizační ve výstavbě, je třeba chránit veřejný zájem...

V tomto kontextu je překvapující premiérovo varování: "... nenechme si namlouvat, že profesní komory zvyšují kvalitu účastníků trhu ..."

Za více než rok, kdy autorizace probíhají, nedošla od vlády ani parlamentu žádná oficiální stížnost na činnost ČKAIT, kterou tato naplňuje literu platného zákona č.360/1992 Sb.

Proto jsou ti, kteří byli ministerskými dekrety pověřeni založením komor a později demokratickými volbami ustaveni do funkcí v komorách, překvapeni tak výrazným obratem v názoru na to, kdo a co má ve veřejném zájmu chránit.

Ing.Bohumil Rusek, Hradec Králové
LN 27.4.1994

Otevřený dopis

Vážený pane předsedo vlády,

ve svém článku o profesních komorách v LN ze dne 14.3. tohoto roku varujete před vytvořením monopolních výsad pro "někoho" a před iluzí, že profesní komory zvyšují kvalitu účastníků trhu, a hovoříte o komorách jako o "velmi úzkém kruhu občanů", kteří si osobují právo diktovat ostatním, a vyslovujete přání, aby např. daňové poradce zkoušel ministr financí a podobně i ostatní profese.

Nemyslím si, že členství v profesních komorách musí být jen a jen povinné, či že nemohou být příslušné zákony určitým způsobem modifikovány. Jsem však v tomto případě velmi udiven Vašimi poněkud povrchními argumenty a příliš zjednodušujícím pohledem.

V civilizované, demokratické společnosti by při maximální míře individuální svobody i svobodného trhu měl být dle mého názoru pevně zakotven smysl pro dodržování pravidel, pro "fair-play". Svobodný trh přece není okrádání jednoho druhým, svobodná společnost není ta, která konkurentovi podtrhne nohu, podnikatel není ten, kdo prodává brak, fušerskou práci, zmetky.

Společnost bude zdravá a bude prosperovat jen tehdy, bude-li dodržovat základní pravidla.

Použijeme-li přirovnání ke sportu nedovedu si představit, že by jury, nebo i diváci uznali za vítěze v lyžařském slalomu, či sjezdu toho, kdo by neprojel branku, skokana či vrhač, který přešlápl, fotbalistu, který dal gól rukou. Připustil by někdo do závodu F1 účastníka bez příslušné průpravy v předchozích divizích (aby způsobil havárii?), dovolil by někdo účast závodníka bez odpovídajícího vybavení zabezpečujícího zdraví (např. v boxu?). Vy ano, pane premiére?

Pravidla všech těchto sportů přece neurčuje stát, ale vždy příslušná asociace, organizace, atd. (tedy odborníci z oboru). Ta také trestá – za dopování, za uplácení, za neregulérní vybavení, oblečení, za nelegální přestupy, atd.

Tresty často velmi tvrdými a především takovými, že závodník je diskvalifikován, vyřazen ze závodu, je mu zastavena činnost a tím i příjmy atd.

Ve sportu si všichni ceníme jen toho vítězství, které bylo dosaženo v boji čestném, nezákladním, za regulérních podmínek. Dokonce si velmi vážíme toho, kdo za cenu ztráty vítězství se zachová ve smyslu "fair-play" (pomůže soupeři apod.).

Toto by v naší společnosti normálně platit nemělo? Mimo sport už jsme ochotni akceptovat veškerou levárnu, neserióznost, cynismus, antihumánní přístup?

Žádný humanitně založený člověk nemůže přece přijmout tezi, že nekvalita např. lékaře se "tržně" projeví až když pár lidí svou neobdobností zabije! Pouze a jen takto fungující trh oddělí dobré lékaře od špatných, vzdělané od laiků, odborníky od laiků, odborníky od fušerů?

A nebo má rozhodnout úřednický nadčlověk, který všemu rozumí, vše ovládá, zná veškerou problematiku oboru uvnitř i vně?

Ukažte mi takového člověka!

Zatím z minulosti znám většinou jen zkorumpovatelné nebo již zkorumpované úředníky, vesměs bez rozhledu, kteří neznají ani nemohou znát, nerozumějí ani nemohou rozumět, necítí ani nemohou cítit, co to je architektonická tvorba, co je to celé spektrum projektové činnosti.

Jak toto uměli a jak toto organizovali v minulosti je více než průkazné! Stačí se podívat na vzhled našich měst, našich vesnic, naší krajiny!

Děkuji, nechci, to tu už jednou bylo! Chci západní civilizaci, chci evropské kontinuální zvyklosti, chci tradice Masarykovské republiky.

Nechci ovládání občana státním úředníkem, chci občanskou samosprávu, již státní správa slouží, chci profesní samosprávu, která se se státní správou vyváženě doplňuje. V opačném případě, sbohem slušná společnost, vítějí zákone džungle!

Architekt – to za 1. republiky byl a všude v demokratických zemích je svobodný tvůrce, osobnost, které si společnost váží, chápe ji a cení. A tuto vážnost a solidnost profese se komora architektů snaží obnovit.

K tomu ještě: víte vůbec, pane premiére, že naše komora architektů má autorizační radu, kterou ze zákona jmenuje a odvolává příslušný ministr a má tedy možnost do ní delegovat osoby, kterým důvěřuje? Víte, že autorizační řád, podle kterého autorizace probíhají, rovněž ze zákona schvaluje ministr? Víte také, že naše autorizační zkoušky jsou veřejné? Přijďte se podívat na ten "malý úzký kruh vyvolených", kteří rozhodují o osudu "většiny". Přijďte se podívat na valnou hromadu autorizovaných architektů (nyní jich je již přes 2 tisíce, tedy většina praktikujících architektů), ať vidíte tu tvorbu "monopolních výsad" jen pro "někoho".

A jak byste nám poradil například ve vztahu k velmi přísným regulím této činnosti v USA, kde profesní spolky právě tím spíše, že nemají žádné pravomoci,

úspěšně lobují za další a další přitvrzování vstupních podmínek pro výkon profese?

A nakonec, domníváte se tedy, s přihlédnutím k tomu, co jsem zde uvedl, že když na příklad architekt sebere kolegovi rozpracovanou zakázku, když mu předělá autorský návrh, nebo když v soutěžní porotě hodnotí návrhy architektonické soutěže člen poroty a zároveň zpracovatel soutěžního návrhu je vše v pořádku – jakápak pravidla, rozhodne trh? To je Váš smysl pro fair-play? Jsem přesvědčen, že ne, myslím si, že jste v krátkosti času "přestřelil" – podjel bránu, aniž jste si řádně prohlédl trať.

Prosím Vás proto, prostudujte si všechna příslušná ustanovení zákona o České komoře architektů a její vnitřní předpisy a pak posuzujte. Jsem skálopevně přesvědčen, že byste měl dojít k tomu, že Česká komora architektů není lobbystická magie několika "bossů", že odpovídá standardům civilizovaných zemí a pak byste jistě pomohl věc ne likvidovat, bořit, ale ve smyslu konzervativních ideí šlechtit, vylepšovat, rozvíjet.

S vírou, že klid a rozvaha je lepší než politické gesto

zdraví

Ing.arch.Václav Aulický
místopředseda České komory architektů

Dopis je uveřejněn se souhlasem autora.

Z dopisu jsou vypuštěny se souhlasem autora 3 věty na jeho 1.straně.

ODPOVĚĎ ODA NA DOTAZ ČKAIT K PROFESNÍM KOMORÁM

Stanovisko Občanské demokratické aliance k profesním komorám je následující:

1) ODA bude prosazovat nepovinné členství v profesních komorách.

2) ODA bude prosazovat, aby na komory byla předána velká část pravomocí státu, protože:

- a) je to levnější
- b) je to rychlejší
- c) je to obrana proti zvlíci státu
- d) je to odborně lepší

e) když budou komory rozhodovat o profesních záležitostech, především o postgraduálním vzdělání, výdaji licencí k provozování soukromých praxí, nepotřebují povinné členství.

Chce to jen dobrou vůli ministerských úředníků, ta chybí, takže jim nesmíme dát peníze a jim nezbude, než předat kompetence komorám.

Funkce, které mají samosprávné organizace v občanském státě jsou nenahraditelné.

Víra v nezastupitelnou funkci profesních komor v ODA je vysoká, komory si však musí získávat autoritu svojí odborností a snahou o ochranu občana.

S pozdravem

Jan Kadlec
tajemník klubu ODA

V Praze 6. 4. 1994

Otištěno se souhlasem ODA.

NÁZOR NA VÝZNAM AUTORIZACE INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ

Pro zvýšení úrovně českého stavebnictví se vyjádřil pan Prof. Ing. Miroslav Škaloud DrSc. v souvislosti se svým jmenováním za člena zkušební autorizační komise.

Prof. Škaloud je přední odborník v oboru teorie a výzkumu ocelových stavebních konstrukcí, dlouhodobě je zaměřen na problematiku pevnosti štíhlých stěn ocelových nosníků. Jako vedoucí pracovník Ústavu teoretické a aplikované mechaniky České akademie věd v Praze spolupracuje s řadou předních světových výzkumných a univerzitních pracovišť, kde obdržel ocenění za vědeckou práci.

Dopis Prof. Škalouda z února 1994 zaslaný z Univerzity of Wales v Cardiffu, kde působil jako hostující, profesor, uveřejňujeme v plném znění.

Vážený pane předsedo,

poštou z Prahy mi sdělili i Vámi podepsané jmenování za člena zkušební komise "Statika a dynamika". Rád tuto funkci přijímám a budu se snažit být užitečným členem komise, přičemž budu moci využít i svých zkušeností ze zahraničí v tomto směru.

Jak již jsem měl potěšení několikrát poznamenat při rozhovorech s Ing. Markem, autorizační činnost (tedy činnost autorizačních rad a zkušebních komisí), pokládám za nejúčinnější prostředek při zvyšování úrovně našeho stavebnictví a při dosažení stavu, aby úspěšně obstálo i při náročné mezinárodní soutěži. Ostatně vzhledem k tomu, že náš stát nemá např. naftu nebo jiné bohatství dané přírodou, všechno bude záviset na umu našich lidí, a v oblasti stavebnictví na umu a kvalitě našich inženýrů a techniků.

Proto dovolu, prosím, abych využil této příležitosti a popřál Vám mnoho úspěchů ve Vaší velmi důležité funkci. Těším se na spolupráci.

Srdečně zdraví

Miroslav Škaloud

PÍŠE NÁM CHEPOS ENGINEERING

v roce 1994 bude ukončena stavba Saze Valašské Meziříčí – linka 4 a 5 na výrobu sazí, kterou provádí Chepos Engineering s.r.o. s anglickou společností H and G Process Contracting Ltd. pro českoamerickou společnost CS CABOT, a je zřejmé, že budou splněny kontrakční termíny.

Tento projekt v ceně přibližně 43 mil. USD byl prováděn podle anglických procedur při dodržování českých standardů.

Tento technicky a organizačně velice náročný projekt prováděli inženýři Cheposu Engineering a anglického H and G a externě spolupracovali v průběhu projektování i během vlastní realizace stavby s autorizovanými inženýry.

S potěšením Vám sděluji, že se autorizovaní inženýři při této technicky náročné práci plně osvědčili.

Ing. Zbyněk Jaroš
ředitel pro marketing
Chepos Engineering spol.s r.o. Brno

AUTORIZAČNÍ ČÍSLO 5000.

V dubnu letošního roku složil v ČKAIT slib pětitisíc člen. Je jím Jaroslav Janda z Přestic. To bylo impulzem, abych ho jako přednostu OK ČKAIT v Plzni vyhledal a vyzpovídal.

Jaroslav Janda, roč. 1955 absolvoval strojní průmyslovku v Plzni, po vojenské základní službě nastoupil jako projektant – topenář v plzeňském Agroprojektu a u stejného zaměstnavatele pracuje dodnes. Projektuje nejen ÚT, ale i vzduchotechniku. Vzhledem k nejisté budoucnosti dosud státního podniku Agroprojekt Plzeň a změně skladby jeho zakázek si opatřil i vlastní IČO, ale zatím ho využívá jen sporadicky.

Zajímalo mě, jak se kolega Janda k autorizaci dostal: "Jsem členem Společnosti pro techniku prostředí a zúčastňuji se jejich akcí. Při jedné z akcí byla m.j. podána i informace o ČKIT, zákonu 360/92 Sb., organizaci zkoušek a síti oblastních kancelářů. V říjnu 1993 jsem se přihlásil ke zkoušce. Chápu nutnost průběžného sledování vývoje a doplňování kvalifikace v naší profesi. Ověření odborné způsobilosti je na místě, zkouška zvláštní způsobilosti, kterou jsem v minulosti rovněž úspěšně absolvoval, byla spíše zkouškou stavebních předpisů."

Další položená otázka zní: "Jaký byl průběh a úroveň zkoušky?" "Samozřejmě jsem musel důkladněji nastudovat příslušné zákony a vyhlášky pro legislativní část zkoušky. V její odborné části jsem si věřil více a průběh mi potvrdil, že ten, kdo v daném oboru soustavně a zodpovědně pracuje a předloží odpovídající ukázkou vlastní

práce, nemusí mít obavy. Zkoušející byli odborníci z ČVUT i z výroby a zkouška měla naprosto korektní průběh."

Závěrem jsem se zeptal na názor na členství v Komoře:

"Mám informace o stavu v sousedním Německu. Členství tam údajně není povinné, ale je výhodné být členem Komory. U nás je otázka vývoje, jak se povinné členství osvědčí. Komora by měla poskytovat takový servis a mít takové postavení, aby členství autorizovaných osob v ní bylo nikoliv povinností, ale samozřejmostí."

Ing. Václav Klíma
přednost OK ČKAIT v Plzni

POZVÁNKA

ČKAIT Oblastní kancelář Olomouc spolu s Muzeem umění a Památkovým ústavem v Olomouci pořádá pro své členy i pro veřejnost přednášku na téma

1. Architektura 20. století na střední Moravě
přednese ředitel Muzea umění Doc.PhDr.Pavel Zatloukal

2. Seznámení s památkovým zákonem, stavebně architektonickým a archeologickým průzkumem
přednese ředitel Památkového ústavu PhDr.Marek Perůtka

3. Zodpovězení dotazů na přednesené téma.

Datum konání: 28.6.1994 v 16,30 hod.

Místo konání: Besední sál Muzea umění v Olomouci, Denisova 47.

NADACE ABF NABÍZÍ

PŘEHLED '94

VÝROBKY – MATERIÁLY – FIRMY
na českém a slovenském stavebním trhu

V sedmnáctém vydání Přehledu celkem 1692 firem (navíc 508 poboček) a 7281 výrobků.

Obsah:

- firmy/výrobky (s adresou výrobce nebo dovozce)
- výrobky/firmy (charakteristika výrobku, název firmy)
- předmětový rejstřík pro výrobky/firmy
- seznam výrobků s osvědčením a adresář státních zkušeben
- abecední rejstřík firem.

Publikace poskytuje komplexní informace o stavebním trhu v ČR i SR a je vysoce hodnocena i v rámci Mezinárodní unie stavebních středisek UICB.

Novinka! WideSES ABF – Přehled, počítačová verze přehledu výrobků materiálů a firem.

Přehled '94 zakoupíte či objednáte na adresách:
ABF nadace pro rozvoj architektury a stavitelství,
Václavské nám. 31, 111 21 Praha 1,
fax (02) 23 18 614, 24 21 60 04, tel. 26 57 62, případně
Nadace ABF, Nádražní 55, 370 01 České Budějovice,
fax (038) 283 87,
Ateliér ARCH 90, Majakovského 29, Karlovy Vary,
tel. (017) 757 41 – 2,
Stavoprojekta, s.r.o. Kounicova 67, Brno,
tel. (05) 41 32 12 71 I. 272.
Informace vám poskytneme též v redakci:
tel. (02) 26 23 16, 26 23 52.

Zprávy a informace ČKAIT č. 4/94

Předpoklad vydání	říjen 1994
Redakční uzávěrka v Brně	24. 9. 1994
Redakční rada v Brně	26. 9. 1994

Žádáme zdvořile dopisovatele o dodržení termínu redakční uzávěrky v Brně dne 24. 9. 1994

Zprávy a informace ČKAIT

Vydává Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, Praha.

Redakční rada: ing. Miroslav Loutocký, tajemník RS Brno. Doc.Ing. Vojtěch Mencl CSc., člen představenstva ČKAIT, Ing. Miroslav Najdekr CSc. předseda Autorizační rady ČKAIT, Ing. Jiří Kuchynka, člen představenstva ČKAIT, Ing. Vladimír Sklenář CSc. tajemník ČSSI Praha, Ing. Jiří Schandl, předseda výboru oblasti České Budějovice, Mgr. Božena Pivcová, kancelář RS Brno.

Adresa redakce:

ČKAIT–regionální sekce Brno, Vrchlického sad 2,
602 00 Brno
telefon, telefax:05–574310

Úprava a sazba: Dům techniky Brno s. r. o. , Brno

Tisk: Dům techniky Brno s. r. o. , tiskárna

Vychází nejméně čtyřikrát ročně jako příloha Věstníku ČKAIT. Pro členy komory zdarma.